

**Małopolski Konkurs Biologiczny
dla uczniów dotychczasowych gimnazjów i klas dotychczasowych gimnazjów
prowadzonych w szkołach innego typu województwa małopolskiego
w roku szkolnym 2017/2018**

I. Tematyka konkursu:

Poznajemy i chronimy przyrodę wokół nas.

II. Zakres wymaganej wiedzy i umiejętności uczestników:

1. Wiedza i umiejętności określone w podstawie programowej przedmiotu biologia dla III etapu edukacji – rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.).
2. Przedstawiony powyżej zakres wiedzy i umiejętności obowiązuje na wszystkich trzech etapach konkursu (z zastrzeżeniem, że do etapu rejonowego i wojewódzkiego obowiązują dodatkowo treści związane z tematyką konkursu). Zadania na kolejnych etapach będą zróżnicowane pod względem stopnia trudności.
3. Umiejętność rozpoznawania rodzimej flory i fauny wymienionej w podręcznikach do biologii dla III etapu edukacji, dopuszczone do użytku szkolnego przez Ministra Edukacji Narodowej.
4. Dodatkowo w rozwiązywaniu zadań konkursowych na etapie rejonowym uczeń powinien wykazać się wiedzą i umiejętnościami zawartymi w podstawie programowej IV etapu edukacyjnego - zakres podstawowy pkt 2 (Różnorodność biologiczna i jej zagrożenia).
5. Dodatkowo w rozwiązywaniu zadań konkursowych na etapie wojewódzkim uczeń powinien wykazać się wiedzą i umiejętnościami zawartymi w podstawie programowej IV etapu edukacyjnego - zakres rozszerzony:
 - pkt IV (Przegląd różnorodności organizmów): zasady klasyfikacji i sposoby identyfikacji organizmów, rośliny lądowe, zwierzęta bezkręgowce, zwierzęta kręgowce.
 - pkt VII (Ekologia): zależności międzygatunkowe, struktura i funkcjonowanie ekosystemu, przepływ energii i krążenie materii w przyrodzie.
 - pkt. VIII (Różnorodność biologiczna Ziemi): wpływ człowieka na różnorodność biologiczną, zachowanie starych odmian roślin uprawnych i ras zwierząt hodowlanych, jako część różnorodności biologicznej, stosowanie ochrony czynnej dla zachowania wybranych gatunków i ekosystemów.

III. Wykaz literatury obowiązującej uczestników oraz stanowiącej pomoc dla nauczyciela:

Do etapu szkolnego:

1. Podręczniki szkolne i atlasy oraz zeszyty ćwiczeń do biologii dla III etapu edukacji, dopuszczone do użytku szkolnego przez Ministra Edukacji Narodowej.

Do etapu rejonowego:

1. Literatura obowiązująca na etapie szkolnym.

2. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych: Bonar E., Krzeszowiec-Jeleń W., Czachorowski S., *Biologia na czasie. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych. Zakres podstawowy*, Nowa Era, rozdział III Ochrona przyrody.
3. Pullin A.S., *Biologiczne podstawy ochrony przyrody*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, rozdział 12 Ochrona przyrody w skali krajobrazu.
4. Gil W., *Tajemniczy las, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych*, [w:] <http://www.swidwin.szczecinek.lasy.gov.pl/documents/20662487/21435860/TAJEMNICZY+LAS.pdf>, rozdziały: 4. Siedlisko leśne; 7. Leśna gleba tętni życiem; 20. Strefy lasu w górach; 24. W królestwie mrówek; 29. Współzależności w leśnym świecie.

Do etapu wojewódzkiego:

1. Literatura obowiązująca na etapie szkolnym i rejonowym.
2. Podręczniki dla szkół ponadgimnazjalnych:
 - a. Guzik M., Jastrzębska E., Kozik R., Matuszewska R., Pyłka-Gutowska E., Zamachowski W., *Biologia na czasie 1. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych. Zakres rozszerzony*, Nowa Era – rozdziały: V Różnorodność roślin, VII Różnorodność bezkręgowców i VIII Różnorodność strunowców.
 - b. Dubert F., Jurgowiak M., Marko-Worłowska M., Zamachowski W., *Biologia na czasie 3. Podręcznik dla szkół ponadgimnazjalnych. Zakres rozszerzony*, Nowa Era – rozdział III Ekologia.
3. Najberek K., Solarz W., *Gatunki obce. Przyczyny inwazyjnych zachowań i sposoby zwalczania*, Kosmos 2016, 65, 1, s.81-91 [w:] <http://kosmos.icm.edu.pl/PDF/2016/81.pdf>.
4. Pullin A.S., *Biologiczne podstawy ochrony przyrody*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, rozdział 2 Główne ekosystemy świata.
5. Znajomość parków narodowych Polski, strona internetowa Parki Narodowe [w:] <http://www.parkinardowe.edu.pl/pn/>, dla każdego parku tylko informacje zawarte w zakładce „Informacje o parku”.